

Udskriftsdato: 10. januar 2026

VEJ nr 10042 af 14/12/2023 (Gældende)

Vejledning om til bekendtgørelse om standardvedtægt for anerkendte a-kasser

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 22/14505

Vejledning om til bekendtgørelse om standardvedtægt for anerkendte a-kasser

I bekendtgørelse nr. 1226 af 28. september 2023 er der fastsat regler om krav til a-kassernes vedtægter. Nogle af disse er i denne vejledning uddybet med nærmere retningslinjer.

Bilag 1 til denne vejledning indeholder et paradigme til en standardvedtægt.

Når bekendtgørelsen mv. nævner a-kassens øverste myndighed, menes der delegeretmødet, generalforsamlingen, repræsentantskabet e.l.

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 9340 af 19. juni 2020 til bekendtgørelse om standardvedtægt for anerkendte a-kasser.

Til bekendtgørelsens § 1

Bekendtgørelsen er udformet således, at et paradigme til en standardvedtægt er bilag til bekendtgørelsens § 1 (bilag 1).

Til bekendtgørelsens § 2

A-kassernes vedtægt skal som minimum omfatte de forhold, der er nævnt i § 2.

I standardvedtægten er der ikke nogen mønsterbestemmelser for vedtægtens afsnit om a-kassernes administrative struktur. Det skyldes, at formuleringen af afsnittet er helt afhængig af forholdene i hver enkelt a-kasse.

A-kassen skal sikre, at vedtægten så nøjagtigt og udførligt som muligt beskriver a-kassens opbygning og administrative struktur, ledelse og de enkelte organers opgaver og kompetence.

Afsnittet skal være bygget op på en sådan måde, at det udtømmende angives, hvilken kompetence hvert enkelt organ har. Der må således ikke være tvivl om, hvordan opgaverne er fordelt. Evt. afdelingers struktur, ledelse og opgaver skal også fastsættes i selve vedtægten. Hvis der er en mønstervedtægt for afdelingerne, henvises til bekendtgørelsens § 4.

Det skal fremgå, hvem der kan indkalde de kompetente organer til møder, fx delegeretmøder, generalforsamlinger e.l., møder i bestyrelse/hovedbestyrelse og forretningsudvalg mv. Det skal også fremgå, hvilke varsler der gælder ved indkaldelse, hvilke regler der gælder om beslutningsdygtighed, samt hvor stort et flertal der kræves for at træffe beslutninger.

Det skal fremgå af vedtægten, i hvilket forum der vælges delegerede eller repræsentanter, og hvor lang valgperioden er for disse. Det skal også fremgå, hvilke regler der gælder for suppling.

Valgreglerne skal sikre, at alle medlemmer får mulighed for at lade sig vælge til a-kassens ledelse og revision. Reglerne bør i detaljer angive, hvordan opstilling og valghandlinger skal gennemføres.

Hvis der skal vælges suppleanter, bør det også fremgå, om disse er personlige, eller om de indtræder efter stemmetal.

Det skal fremgå, hvem der er tegningsberettigede i a-kassen. Det vil sige, hvem der er legitimeret til at forpligte a-kassen i forhold til omverdenen, fx ved køb og salg af fast ejendom.

Det skal endvidere fremgå af reglerne om ekstraordinære delegeretmøder eller generalforsamlinger samt urafstemning, hvem der har ret til at indkalde hertil. Det skal også fremgå under hvilke betingelser, indkaldelse kan finde sted.

Til bekendtgørelsens § 3

Hvis a-kassen beslutter at fastsætte størrelsen af administrationsbidraget forskelligt, skal det ske under iagttagelse af reglerne i bekendtgørelse om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse.

For at øge gennemsigtigheden for medlemmerne i a-kassens bidragsfastsættelse, skal det i vedtægtens afsnit 7 beskrives, hvordan a-kassen nærmere vil fastsætte forskellige administrationsbidrag. Dette kan ske ved at a-kassen beskriver for hvem, der fastsættes særlige bidrag, fx medlemmer, der efter reglerne herom har fået fritagelse for betaling af bidrag til arbejdsløshedsforsikringen, seniormedlemmer, for medlemmer, der opholder sig i udlandet og for medlemmer, der alene ønsker at modtage lovpligtige tilbud e.l.

Til bekendtgørelsens § 4

A-kasser, der er organiseret i afdelinger, afgør selv, om de nærmere regler for afdelingernes struktur, ledelse, valgeregler og opgaver skal fastsættes i en særlig mønstervedtægt for afdelingerne.

En mønstervedtægt for afdelingerne skal udsendes som bilag (bilag 2) til vedtægten.

Til bekendtgørelsens § 5

Bestemmelsen omhandler de situationer, hvor en fagligt afgrænset a-kasse ønsker at udvide sit faglige område med nye medlemsgrupper eller ønsker at ændre bestemmelsen om, hvad der forstås med tilknytning til det faglige område.

En ændring kan bestå i, at a-kassen ønsker at udvide sit faglige område med en faggruppe eller en organisation. En ændring kan også bestå i, at a-kassen ønsker at udvide sit faglige område med en ny uddannelse.

Ændring af en arbejdsløshedskasses faglige område skal ske ved en ændring af a-kassens vedtægt, som skal godkendes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan, jf. lovens § 31, stk. 2, nægte at godkende en fagligt afgrænset arbejdsløshedskasses ansøgning om udvidelse af a-kassens faglige område, hvis det ønskede nye fagområde allerede hører under en anden anerkendt fagligt afgrænset a-kasses faglige område.

Til bekendtgørelsens § 6

Denne vejledning erstatter pr. 1. januar 2024 vejledning nr. 9340 af 19. juni 2020.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 14. december 2023

SØREN TINGSKOV

Vejledning til paradigme for standardvedtægt for anerkendte a-kasser (Standardvedtægten)

I visse tilfælde indeholder standardvedtægten alternative bestemmelser, hvor a-kassen må vælge den bestemmelse, der stemmer med forholdene i a-kassen. Dette gælder vedtægtens § 2, stk. 2, og § 4, stk. 2.

I andre tilfælde fremgår det af standardvedtægten, at a-kassen selv skal beslutte reglernes nærmere indhold, jf. fx § 4.

Til § 1

Standardvedtægtens § 1 angiver udtømmende rammerne for a-kassens virksomhed. Det vil sige, at aktiviteter med formål, der ikke er omfattet af bestemmelsen, ikke er tilladt. Det følger heraf, at en a-kasse fx ikke kan drive erhvervsvirksomhed, administrere tillægs- eller livsforsikringsordninger eller anvende midler til kursusaktiviteter, bortset fra kortvarige jobsøgningskurser, medmindre der er særlig lovhjemmel hertil.

A-kassen skal i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats også administrere andre ordninger og beskæftigelsesrettede indsatser, som medvirker til, at ledige kommer i beskæftigelse.

Til § 2, stk. 2

Det skal fremgå af vedtægten, hvilket overordnet fagligt område a-kassen har. Det vil sige, om a-kassen er:

- 1) Fagligt afgrænset for lønmodtagere, jf. § 32, stk. 1, nr. 1, litra a, i loven.
- 2) Fagligt afgrænset for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, jf. § 32, stk. 1, nr. 1, litra b, i loven.
- 3) Tværfaglig for lønmodtagere, jf. § 32, stk. 1, nr. 1, litra c, i loven.
- 4) Tværfaglig for selvstændige erhvervsdrivende, jf. § 32, stk. 1, nr. 1, litra c, i loven.
- 5) Tværfaglig for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, jf. § 32, stk. 1, nr. 1, litra d, i loven.

Der henvises til definitionerne af henholdsvis lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet.

En fagligt afgrænset a-kasse kan altid gøre sig tværfaglig, enten ved at a-kassen beslutter at optage alle lønmodtagere uanset fagområde eller at optage alle lønmodtagere uanset fagområde og alle selvstændige erhvervsdrivende. For så vidt angår kompetencen til at træffe en sådan beslutning henvises til vedtægtens § 4, stk. 4.

I en tværfaglig a-kasse er der ikke nogen faglig afgrænsning af a-kassens faglige område. Det faglige område i en sådan a-kasse er alene defineret ved, om a-kassen er tværfaglig for enten lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende eller for begge grupper.

Til § 3, stk. 2

Hvis a-kassens anerkendelse bortfalder, skal a-kassens mellemværende med staten vedrørende forskud og refusion af udgifter til dagpenge mv. gøres op, og en eventuel saldo skal udlignes.

A-kassen skal træffe afgørelse om anvendelse af den herefter resterende formue. Afgørelsen er først gyldig, når den er godkendt af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Til § 4, stk. 1

A-kassen kan ikke gøre optagelsen betinget af, at medlemmet også er eller bliver medlem af den tilknyttede faglige organisation.

Til § 4, stk. 2 og 3

For en fagligt afgrænset a-kasse skal det faglige område beskrives så præcist som muligt i vedtægtens § 4, stk. 2 og 3, med evt. tilhørende bilag, så det fremgår af vedtægten hvilken beskæftigelse, uddannelsesretning eller øvrig tilknytning, der kræves som betingelse for optagelse som medlem af a-kassen.

Hvis a-kassens faglige område er afgrænset af uddannelser, beskrives overordnet inden for hvilke områder, uddannelserne hører. Hvis det skønnes nødvendigt, kan de enkelte uddannelser også angives i bilag 1 til vedtægten.

Hvis et område er reguleret ved grænseaftaler, kan der henvises til disse i bilaget eller evt. i et underbilag.

Bilaget er en del af vedtægten, og ændringer heri er derfor først gyldige, når Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har godkendt dem.

Til § 4, stk. 2, litra (a) og (b) og stk. 3

Beskrivelsen i § 4, stk. 2, kan enten tage udgangspunkt i faggrupper, alternativ (a), eller, hvis det faglige område ikke kan afgrænses på baggrund af faggrupper, ved anvendelse af formuleringen i alternativ (b).

Alternativ (a):

Hvis afgrænsningen af a-kassens faglige område sker på baggrund af faggrupper, anføres det i bilaget, i hvilke faglige organisationer de pågældende faggrupper kan optages.

Alle faggrupperne skal anføres i bilaget.

Hvis det faglige område ikke overordnet kan afgrænses på baggrund af faggrupper, skal formuleringen tilpasses efter, om der er tale om ret til medlemskab af enkeltorganisation(er) eller organisationer tilsluttet en hovedorganisation. Hvis der er tale om en hovedorganisation, opregnes de tilsluttede organisationer i bilaget.

I bilaget angives endvidere - for hver organisation - en fortegnelse over de faggrupper, der kan optages i organisationen.

Hvis en organisation ikke er baseret på faggrupper, fx hvis organisationen er en personaleforening, anføres alene organisationens navn.

En fagligt afgrænset a-kasse for både lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende skal også vælge mellem alternativ (a) eller (b) ved beskrivelsen af det faglige område for lønmodtagerne. Der henvises til vejledningen til § 4, stk. 2, litra (a) og (b).

Herudover skal definitionen af tilknytningen til a-kassens faglige område også omfatte selvstændige erhvervsdrivende, som udfører personligt arbejde i virksomheden, som ville berettige til optagelse i a-kassen, hvis der havde været tale om lønarbejde.

Til § 4, stk. 2, litra (d)

En tværfaglig a-kasse for lønmodtagere skal optage medlemmer blandt alle lønmodtagere. A-kassen skal vælge mellem, om den kun ønsker at optage medlemmer som fuldtidsforsikrede, eller om den ønsker at optage både fuldtids- og deltidsforsikrede medlemmer.

Til § 4, stk. 2, litra (e)

En tværfaglig a-kasse for selvstændige erhvervsdrivende skal optage alle selvstændige erhvervsdrivende.

Administrerende direktører og ledere, der ikke er omfattet af funktionærloven, kan på trods af deres status som lønmodtagere dog også optages i en a-kasse for selvstændige.

Til § 4, stk. 2, litra (f)

Der henvises til vejledningen til § 4, stk. 2, litra (d) og (e).

Til § 4, stk. 3

A-kassen fastsætter selv hvilke kriterier, der skal indgå i definitionen af tilknytningen til det faglige område.

Tilknytningen kan ud over beskæftigelse inden for a-kassens faglige område f.eks. bestå i, at personen

- Har indgået aftale om at overtage arbejde inden for a-kassens faglige område.
- Tidligere har været beskæftiget inden for a-kassens faglige område (evt. i et nærmere angivet tidsrum).
- Tidligere har været medlem af a-kassen.
- Tidligere har været medlem af en faglig organisation, anført i bilag 1 (evt. i et nærmere angivet tidsrum).
- Tidligere har gennemført en uddannelse af den i lovens § 54 nævnte art inden for a-kassens faglige område.
- ...

Til § 4, stk. 4

En a-kasses overordnede faglige område er fastsat i § 2, stk. 2, i vedtægten.

Ønsker en a-kasse at ændre herved, skal dette godkendes af a-kassens øverste myndighed.

Andre ændringer, det vil sige ændringer, der betyder, at faggrupper eller organisationer skal optages i eller udgå af bilaget til a-kassens vedtægt, kan besluttet af hovedbestyrelsen. Det samme gælder ændringer efter § 4, stk. 3.

Til § 6

Udmeldelse kan som hovedregel kun ske til udgangen af en måned.

A-kassen skal vejlede om konsekvenserne af en udmeldelse, jf. bekendtgørelse om en a-kasses pligt til at vejlede mv.

Til § 9

Det følger af bestemmelsen, at a-kassen ikke i vedtægten (afsnit 7) kan fastsætte regler om begrænsning af medlemmernes valgbarhed, fx ved at indføre aldersgrænser eller ved at undtage efterlønsmodtagere eller medlemmer, der ikke er medlem af den tilhørende faglige organisation.

Til § 14

Bestemmelsen skal kun medtages i vedtægten for a-kasser med decentral administration eller decentrale valghandlinger.

Et medlem kan modsætte sig hovedbestyrelsens beslutning om overførsel til administration direkte under hovedbestyrelsen. Et medlem har dog ikke krav på at blive overført, hvis hovedbestyrelsen ikke ønsker at træffe beslutning herom.

Hovedbestyrelsen skal sikre, at også medlemmer, der ikke er fagligt organiserede, kan udøve deres rettigheder i forbindelse med valg af delegerede, ledelse og revision, jf. § 9. Hvis medlemmerne er overført til administration direkte under hovedbestyrelsen, skal der derfor træffes afgørelse om, på hvilken måde de pågældende medlemmer kan deltage i valghandlingerne mv. Dette kan enten ske ved, at medlemmerne fortsat deltager i møder og valghandlinger i afdelingerne, eller ved etablering af en særskilt afdeling under hovedkontoret.

Til §§ 16-25

Standardvedtægten indeholder ingen mønsterbestemmelser for vedtægternes administrative afsnit, idet formuleringen heraf er helt afhængig af de faktiske forhold i hver enkelt a-kasse.

Vedtægtsbestemmelserne skal som minimum omfatte de forhold, der er angivet i bekendtgørelsens § 2, jf. vejledningen til denne bestemmelse.

Til § 26, stk. 3

Alle medlemmer af hovedbestyrelsen skal gøres bekendt med årsregnskabet, men det er tilstrækkeligt, at regnskabet underskrives af et flertal af hovedbestyrelsens medlemmer og de valgte revisorer. Det er derimod ikke tilstrækkeligt, at regnskabet underskrives af forretningsudvalget.

Til § 28, stk. 5

Hvis standardvedtægten ændres, har ændringerne umiddelbar virkning for a-kassens vedtægt.

Vedtægtsbestemmelser i strid med standardvedtægten er derfor ikke gyldige, og nye standardregler kan påberåbes, selvom a-kassens vedtægt (endnu) ikke er ajourført.

Da mange a-kasser kun har delegeretmøder, generalforsamlinger e.l. med flere års mellemrum, er der tillagt hovedbestyrelsen ret og pligt til at foretage de ændringer af a-kassens vedtægt, som er nødvendige for at bringe den ajour med standardvedtægten. Denne bestemmelse er gældende, selv om det eventuelt i vedtægtens afsnit 7 er fastsat, at vedtægten kun kan ændres af delegeretmødet eller generalforsamlingen.